

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

52 720 01 Általános ápolási és egészségügyi asszisztens

2021. október 07.

A vizsgafeladat időtartama: 60 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

6 pont

Nevezze meg és ismertesse röviden a betegjogi képviselő fő feladatköreit!

- *tájékoztatás – segíti a betegeket az egészségügyi törvényben meghatározott jogaik megismerésében*
- *jogvédelem – ellátja a betegek egészségügyi törvényben meghatározott joginak védelmét*
- *jogérvényesítés – segíti a betegeket az egészségügyi törvényben meghatározott jogaik érvényesítésében*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

3 pont

Húzza alá az alábbiak közül a tüdő makroszkópos szerkezetére vonatkozó helyes megállapításokat!

- Páros szerv, amely a mellüregben helyezkedik el.
- A bal tüdő három, a jobb tüdő két lebenyből áll.
- Halványrózsaszín színű, lószőrpárna tapintású.
- A két tüdő egyforma nagyságú.
- Felső része a bázis, alsó része a tüdőcsúcs.
- Felcsínét a mellhártya zsigeri lemeze borítja.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

3.*

2 pont

Definiálja a kórokozó hordozó személy fogalmát a hatályos egészségügyi törvény alapján!

Az a személy, aki a szervezetében fertőzőbetegség kórokozóját hordozza, és anélkül ürít kórokozót a szervezetéből, hogy maga a fertőzőbetegség bármely szakaszában lenne.

4.

6 pont

Csoportosítsa a légzőközpont működését befolyásoló tényezőket az alábbiak szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. ijedtség
2. izgalom
3. idegesség
4. a vegetatív idegrendszer paraszimpatikus hatása
5. a légzőizmok működésének akaratlagos lassítása
6. a vegetatív idegrendszer szimpatikus hatása

Serkentő tényezők: ...**2., 3., 6.**...

Gátló tényezők: ...**1., 4., 5.**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

5.*

4 pont

Nevezzen meg a hypokalaemia lehetséges kiváltó okai közül négyet!

- *hasmenés*
- *hányás*
- *diuretikus kezelés (K⁺-vesztő vízhajtók)*
- *fokozott aldosterontermelés*
- *polyuria*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.

3 pont

Húzza alá az alábbiak közül azokat a jogokat, amelyekkel a droghatás alatt álló/ittas/pszichiátriai beteg nem élhet!

- a gyógyintézet szabad elhagyásának joga
- orvosi titoktartáshoz való jog
- önrendelkezéshez való jog
- kapcsolattartáshoz való jog
- emberi méltósághoz való jog
- az ellátás visszautasításának joga

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

7.

7 pont

Jelölje a következő állítások helyességét „Igaz” (I), illetve „Hamis” (H) betűjelek beírásával!

Az irrigoszkópia a vastagbél endoszkópos vizsgálata.	H
Csontvelővizsgálat esetén a mintavétel egyik lehetséges helye a crista iliaca anterior superior.	I
Az ergometria az izomrostok elektromos tevékenységének vizsgálatára, az ingerületvezetés sebességének mérésére szolgáló vizsgáló eljárás.	H
Kapszula-endoszkópia során a képi információ a has bőrére helyezett elektródákon át jut el a derékra helyezett jelvevő készülékbe.	I
A flebográfia a vénák kontrasztanyagossal vizsgálat.	I
A kilégzési H ₂ -teszt a Helicobacter pylori kimutatására szolgál.	H
A hasi ultrahang vizsgálat éhgyomorral történik, de a rendszeresen szedett gyógyszereket reggel a beteg egy kevés vízzel beveheti.	I

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

6 pont

Nevezze meg mely esetekben tilos a szájból hőmérőzni! Indokolja röviden válaszát!

- csecsemőknél, kisgyermekknél – a nyugtalanság és a sérülés kockázata miatt*
- eszméletlen beteg esetén – a balesetveszély miatt*
- túl hideg, vagy túl meleg étel fogyasztása után – a hamis érték miatt*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.***6 pont** **Soroljon fel a gyógyszerhatást befolyásoló külső és belső tényezők közül hármat-hármat!**

Külső tényezők:

- *környezeti tényezők*
- *foglalkozás*
- *táplálkozás*
- *dohányzás*
- *alkoholfogyasztás*
- *gyógyszerek közti interakciók*

Belső tényezők:

- *életkor*
- *nem*
- *várandósság*
- *hormonok*
- *rassz, genetika*
- *betegségek*
- *gyógyszerallergia*
- *tolerancia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.**3 pont** **Nevezze meg, hogy a továbbképzési időszak teljesítéséhez mely továbbképzési típusokban kell részt vennie egy egészségügyi szakdolgozónak!**

- *kötelező szakmacsoportos elméleti továbbképzések*
- *szabadon választható elméleti továbbképzések*
- *gyakorlati továbbképzések*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.**4 pont** **Tegye sorrendbe a csecsemőkori mozgásformákat elsajátításuk időrendje szerint! Írja a sorszámokat a pontozott vonalakra!**

- ...**3**... gurul, hason fekve kúszik
- ...**1**... hason fekve fejét emeli, rövid ideig megtartja
- ...**2**... oldalra fordul és vissza
- ...**4**... kapaszkodás nélkül rövid ideig megáll, néhány önálló lépést megtesz

(Csak a helyes sorrend kialakítása esetén adható pont!)

12.

6 pont

Csoportosítsa a felsorolt megállapításokat/jellemzőket a megadott szempontoknak megfelelően! Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!

1. nagyobb költség/vizsgálat
2. hosszabb a leletkiadási idő (turn around time, TAT)
3. elvégzésükhöz elegendő kis mintamennyiség is
4. gyakori a preanalitikai hiba
5. nagy kapacitású automatákkal végzik
6. rövid a TAT, gyors döntési lehetőség, könnyen ismételtető

Betegágy melletti (Point-of-Care Testing) vizsgálatok jellemzői: ...*1., 3., 6.*...

Központi laboratóriumi vizsgálatok jellemzői: ...*2., 4., 5.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

13.

5 pont

Ismertesse az egészséges érett újszülött jellemzőit a megadott szempontok alapján! Töltse ki a táblázatot!

ÉRETT ÚJSZÜLÖTT				
Testsúly	Testhossz	Vérnyomás	Pulzusszám	Légzésszám
<i>3000-3500 g</i>	<i>46 cm felett</i>	<i>80/50 Hgmm</i>	<i>120-140/min</i>	<i>50-55/min</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

7 pont **Egészítse ki az alábbi mondatokat!**

Fiziológiás körülmények között a szív elsődleges ingerképző központja a ... *jobb*... pitvar falában elhelyezkedő ...*sinuscsomó*.... Innen terjed szét az ingerület a pitvarokra, és éri el a pitvar-kamrai határ közelében elhelyezkedő ... *atrioventricularis csomót/AV-csomót*.... A pitvaron belül az ingerületet részben a munkaizomrostok, részben a nodális kötegek vezetik. Innen ered a ...*His-köteg*..., amely átfúrva az annulus fibrosust két ...*Tawara-szárra*... oszlik, melyek a jobb és bal kamrát elválasztó sövényben futnak a ...*szív csúcsa*... felé. Itt ...*Purkinje-rostokra*... oszlanak, amelyek behálózva a kamrát éles határ nélkül, fokozatosan mennek át a kamrai munkaizomrostokba.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.

5 pont

Állítsa hierarchikus sorrendbe a Maslow-féle szükségleteket! Írja a sorszámokat a pontozott vonalakra! (A hierarchiában legalul szereplő szükséglettől kezdje a sorrendbehelyezést!)

...*2*... biztonsági szükségletek...*1*... alapvető, fiziológiai szükségletek...*4*... elismerés, önbecsülés szükséglete...*3*... szociális szükségletek...*5*... önmegvalósítás szükséglete

(Csak a helyes sorrend kialakítása esetén adható pont!)

16.*

2 pont **Határozza meg az autonómia fogalmát!**

Az autonómia azt jelenti, hogy az egyénnek lehetősége van önálló, felelős döntéseket hozni, bizonyos őt érintő kérdésekben.

17.

3 pont

Párosítsa az alábbi kórképeket a megadott jellemzőkkel! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. Congenitalis rubeola syndroma
  2. Járványos fültőmirigy-gyulladás
  3. Varicella
- A. Az egyik leggyakoribb fertőző gyermekbetegség, van kötelező védőoltása, cseppfertőzéssel terjed, a herpes zoster nevű vírus okozza.
- B. Olyan csecsemőkben jelentkezik, akiknek az édesanyja a terhessége alatt fertőződött meg a vírussal. Tünetei: fejlődésben való visszamaradottság, mentális retardáció, cataracta, siketség, vitium.
- C. A nyálmirigyek fájdalmas megnagyobbodása, melyet vírus okoz. A megbetegedés után egész életre szóló védettség marad.

1.–...**B**..., 2.–...**C**..., 3.–...**A**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.*

10 pont

Az alábbi esetismertetés alapján fogalmazzon meg három aktuális és kettő kockázati ápolási diagnózist!

H. Antal 6 hónapos fiúgyermeknél a hajnali órákban hirtelen fellépő, magas láz (T: 39,5 C°) alakult ki, táplálhatatlanná vált. Légzése, pulzusa szapora, figyelme nehezen kelthető fel, és tartható fenn, aluszékony.

Aktuális ápolási diagnózis:

- *szapora pulzusszám a láz miatt*
- *szapora légzésszám a láz miatt*
- *magas láz a fertőzés miatt*
- *aluszékonyság a magas láz miatt*

Kockázati ápolási diagnózis:

- *légzési elégtelenség kialakulásának veszélye a szervezet fokozott igénybevétele miatt*
- *keringési elégtelenség kialakulásának veszélye a szervezet fokozott igénybevétele miatt*
- *kiszáradás veszélye a folyadékfogyasztás megtagadása miatt*
- *fertőzés veszélye az alkalmazott invazív terápia következtében*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

19.

7 pont

Csoportosítsa az alábbi tevékenységeket az ápolás funkciói szerint! Írja a helyes válasz betűjelét a megfelelő helyre!

- A. gyógyszerelés
- B. ápoláskutatás
- C. betegelőkészítés sternumpunkcióhoz
- D. a beteg pszichés vezetése
- E. injekciózás (intramuscularis)
- F. egészségnevelés
- G. duodenalis szondázás

önálló/független funkciók: ...**B., D., F.**...

nem önálló/függő funkciók: ...**A., E., G.**...

együtműködő funkciók: ...**C.**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

20.

5 pont

Húzza alá az alábbiak közül az infúziós oldatok bejuttatásának lehetőségeit!

- centrális vénakanülön
- perifériás artériakanülön
- perifériás vénakanülön
- subcutan bejuttatással
- intraaorticus kanülön
- intramuscularis bejuttatással
- intraossealis kanülön
- port-a-cath kanülön
- intracutan bejuttatással
- intraarticularis bejuttatással

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)